

Pas Liselotte Teltscherové

Tohle je pas, který mi dali na Generálním konzulátu Československé republiky v Jeruzalémě na cestu domů v roce 1946.

V roce 1940 bylo mému otci nakázáno, aby opustil Protektorát (Protektorát Čechy a Morava) do jednoho týdne. Na světě bylo pouze jediné místo, kam bylo možné jet s J-pasem – Šanghaj. Jeli jsme vlakem do Opatije v Itálii a tam jsme čekali na loď do Šanghaje. Měla jsem velké štěstí, protože jsem získala certifikát ke studiu v Palestině, takže jsem odjela studovat do Jeruzaléma biologií.

Moje studia v Palestině byla zajímavá zkušenost. Dostala jsem certifikát a každý s certifikátem obdržel stipendium na dva roky. Nebylo to moc, ale pomohlo to. Bylo tam mnoho Čechů s certifikátem. Někteří byli ženatí, nechali své ženy doma a chtěli je dostat do Palestiny také, takže se vzdali stipendia a koupili pro ně certifikát. Vím, že v jednom nebo dvou případech to vyšlo. Ale i tak jsme museli pracovat. Musela jsem platit za pokoj, který jsem si pronajala, a taky jsem musela něco jíst. Uklízeli jsme na Jeruzalémské univerzitě, ale bylo příliš mnoho uchazečů, takže každý dostal práci jen na tři měsíce. Také jsem uklízela v domácnostech. Nejprve jsem si myslela, že bych mohla učit jazyky nebo něco takového, ale bylo tam příliš mnoho vzdělaných lidí. Byla tam spousta doktorů, kteří prodávali vejce místo toho, aby pracovali ve svém oboru.

V Palestině jsem vstoupila do ilegální Komunistické strany, protože jsem chtěla pomáhat chudým a věřila jsem v ideály. Byla jsem aktivní mezi studenty, učili jsme negramotné děti, ale neměli jsme žádné politické ambice.

Do Prahy jsem se vrátila v roce 1946. Nechtěla jsem zůstat v Palestině, protože jsem cítila, že můj domov je tady, v České republice.

Jela jsem lodí a byla to velmi dobrodružná cesta. Pluli jsme nejprve do Francie, protože imigrační kanceláře byly tam. Cesta trvala velice dlouho, protože loď byla polorozbitá, byla z jižní Ameriky.

Byly tam kabiny, ale zůstávali jsme na palubě, což bylo levnější. Bylo nás pět nebo šest mladých lidí, většinou z Rakouska, dělili jsme se o jídlo. Pluli jsme přes Egypt, pak do Řecka a potom do Marseille. Cesta měla trvat pět dní, ale nakonec jsme pluli víc než týden. Po tom, co jsme opustili Egypt, měla loď problémy, všude byly saze, byli jsme hrozně špinaví. Na nižší palubě byly sprchy, ale neměli jsme dost vody, takže po pár dnech nám už nedovolili se sprchovat. Bylo to příšerné. Nejstrašnější věc byla, že jsme neměli dost jídla. Měli jsme nějaké palestinské peníze, prodával se tam chleba, ale čím víc jsme se od Palestiny vzdálovali, tím vyšší byla cena. Takže jsme měli velký hlad. Na lodi byli nějakí francouzští herci, bydleli v kabinách a měli také jídlo. Pamatuji si, jak jsme se na ně dívali, když jedli, a bylo nám opravdu špatně z hladu. Nakonec jsme se dostali do Marseille. Měli jsme tam nějaké rodinné přátele, takže u nich jsem pár dní zůstala. Dali mi jídlo a trochu peněz a pak jsem odjela vlakem do Prahy.